

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2ObdoV/16/2016
Identifikačné číslo spisu: 1095899754
Dátum vydania rozhodnutia: 20.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1095899754.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: C. M., nar. XX. G. XXXX, bytom F. XX, L., zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. Milan Ficek, advokát, s. r. o., so sídlom Žilinská 14, Bratislava, IČO: 47 232 757, konajúca prostredníctvom konateľa JUDr. Milana Ficka proti žalovanému: LE CHEQUE DEJEUNER, s. r. o., so sídlom Tomášikova 23/D, Bratislava, IČO: 31 396 674, zastúpený advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s. r. o., so sídlom Laurinská 3, Bratislava, IČO: 36 861 545, konajúca prostredníctvom konateľky Mgr. Martiny Mundierovej, o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy a o zaplatenie 39 168,82 eur (1 180 000,- Sk) s príslušenstvom, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 35Cb/11/1995, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Obo/139/2010, 5Obo/140/2010-576 z 28. septembra 2011, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 35Cb/11/1995-525 zo 14. októbra 2010 zamietol žalobu a žalovanému priznal 100% náhradu trov konania a samostatným uznesením č. k. 35Cb/11/1995-538 z 28. októbra 2010 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému 6 021,87 Eur náhrady trov konania.

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil tým, že po viacnásobnej zmene petitu žaloby ustálil, že predmetom sporu je určenie, že odstúpenie žalovaného z 23. októbra 1995 od zmluvy o predaji podniku z 18. októbra 1995 je neplatné. Žalovaný je viazaný predmetnou zmluvou, prípadná zmena alebo zrušenie ktorej je možné v zmysle dojednania účastníkov obsiahnuté v VII. časti zmluvy iba ich písomným dvojstranným úkonom ako účastníkov a že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1 180 000,- Sk titulom primeraného zadosťučinenia. V odôvodnení ďalej súd prvej inštancie poukázal na predchádzajúce dokazovanie a rozhodnutie v tejto veci z 26. apríla 2007, pričom sa plne stotožnil s právnymi závermi vyslovenými v rozhodnutí, že zmluva o predaji podniku nebola medzi účastníkmi platne uzavretá, a preto nemohlo dôjsť ani zo strany žalovaného k odstúpeniu od zmluvy. Poukázal na skutočnosť, že odvolací súd síce zrušil predchádzajúce rozhodnutie, ale len pre procesnú vadu. Ďalej uviedol, že z listu

žalovaného z 23. októbra 1995 vyplýva, že žalovaný odstúpil od zmluvy o predaji podniku podľa ustanovenia § 484 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) s tým, že žalobca ako predávajúci si nielenže nesplnil povinnosť oznámiť kupujúcemu všetky vady prevádzaných vecí, alebo iných majetkových hodnôt prevádzaného podniku, ale svojim konaním ho uviedol do omylu, ktorý odporuje dobrým mravom a robí právny úkon od počiatku neplatným. Odstúpením od zmluvy o predaji podniku žalovaný iba využil právo, ktoré mu umožňuje ustanovenie § 486 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktoré nie je v rozpore s prvou vetou čl. VII. zmluvy o predaji podniku. Súd prvej inštancie zistil, že žalovaný odstúpil od zmluvy piatej deň od uzavretia zmluvy, preto argumentáciu žalobcu o platnosti zmluvy považoval za irelevantnú, tzn. v prípade, ak by súd akceptoval platnosť zmluvy o predaji podniku, žalovaný mal možnosť využiť právo na platné odstúpenie od zmluvy. K druhej časti petitu súd prvej inštancie uviedol, že neakceptoval platnosť zmluvy o predaji podniku, v tejto časti žalobu zamietol a zo strany žalovaného nebolo preukázané ani nekalosúťažné konanie podľa § 44 a nasl. Obchodného zákonníka, preto žalobcovi nepriznal ani primerané zadost'učinenie podľa § 53 Obchodného zákonníka. Žalovanému ako úspešnému účastníkovi priznal náhradu trov konania, o ktorých rozhodol samostatným uznesením.

3. Uznesenie o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie tým, že žalovanému priznal náhradu trov za právne zastupovanie za šesť úkonov právnej pomoci po 2 500,-- Sk a šesťkrát režijný paušál po 600,- - Sk podľa vyhlášky č. 240/1990 Zb. Podľa vyhlášky č. 163/2002 Z. z. priznal náhradu za sedem úkonov právnej pomoci po 8 650,-- Sk, jeden úkon v sume 2 163,-- Sk a šesťkrát režijný paušál po 117,-- Sk a dvakrát po 128,-- Sk. Podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. priznal náhradu za tri úkony právnej pomoci po 8 650,-- Sk a trikrát režijný paušál po 178,-- Sk a aj 19% DPH. Ďalšia uplatnená náhrada trov konania sa týka úkonov po rozhodnutí odvolacieho súdu, a to za tri úkony po 349,97 Eur s režijným paušálom a s 19% DPH, za dva úkony po 350,28 Eur s režijným paušálom a s 19% DPH a za 1 úkonu v sume 94,-- Eur s režijným paušálom a s 19% DPH, spolu 6 021,87 Eur.

4. Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 5Obo139/2010, 5Obo/140/2010-576 z 28. septembra 2011 rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 35Cb/11/1995-525 zo 14. októbra 2010, ako aj napadnuté uznesenie č. k. 35Cb/11/1995-538 z 28. októbra 2010 potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 350,28 Eur náhradu trov odvolacieho konania.

5. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že zo zmluvy o predaji podniku, uzavretej medzi sporovými stranami dňa 18. októbra 1995 vyplýva, že predmetom predaja podľa časti I. boli zmluvy o náhradnej forme závodného stravovania, uzavreté medzi predávajúcim (žalobcom) a reštauráciami a podnikmi, uvedenými v prílohe č. 1 k zmluve a obchodné meno „APETITO“. Do spisu boli doložené fotokópie zmlúv o náhradnej forme stravovania, ktoré tvorili prílohu č. 1 zmluvy. V týchto zmluvách sa ako obstarávateľ označoval Apetit servis alebo Apetit servis firmy Tronic, väčšina týchto zmlúv nebola ani podpísaná, zmluvy boli len opatrené odtlačkom pečiatky Apetit servis firmy Tronic alebo Tronic vydavateľstvo. S poukazom na ust. § 9 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka odvolací súd konštatoval, že obchodným menom fyzickej osoby je vždy jej meno a priezvisko a okrem mena a priezviska môžu byť súčasťou obchodného mena fyzickej osoby aj dodatky odlišujúce osobu podnikateľa alebo druh podnikania. Uviedol, že v zmluve o predaji podniku sa predávajúci označil ako Anton Cvešper - Apetit. V zmluvách o náhradnej forme závodného stravovania, pripojených k zmluve o predaji podniku obstarávateľ takto označený nie je. Je označený bez mena a priezviska, čo by naznačovalo, že zmluvy uzavrela obchodná spoločnosť. Avšak ako vyplýva z ust. § 9 ods. 2 Obchodného zákonníka, súčasťou obchodného mena má byť aj právna forma obchodnej spoločnosti. Obstarávateľ takto označený nie je. Z uvedeného vyvodil aj odvolací súd záver, že predmetné zmluvy neuzatváral žalobca a ani subjekt, ktorý má spôsobilosť na právne úkony, a preto zmluvy, ktoré mali tvoriť predmet zmluvy o predaji podniku, sú podľa § 38 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) neplatné. Neplatné zmluvy o stravovaní nemôžu tvoriť ani zložku podnikania a ani predmet podnikania. Ďalším právom, ktoré sa v zmluve prevádza je "obchodné meno Apetit", pričom s poukazom na ust. § 9 ods. 1 Obchodného zákonníka je v danom prípade obchodným menom predávajúceho Anton Cvešper - Apetit. V zmluve označený „Apetit“ nie je obchodným menom predajcu,

ale len jeho dodatok. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd musel súhlasiť so súdom prvej inštancie, že predmetná zmluva o predaji podniku je neplatná, ktorú otázku skúmal súd na námietku žalovaného. Výriešenie tejto otázky bolo potrebné z dôvodu, že vyhovie návrhu o neplatnosť odstúpenia od predmetnej zmluvy nie je možné v prípade, ak zmluva je absolútne neplatná. Z uvedeného dôvodu súd námietke odvolateľa, že napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie rozhodoval o veci, ktorá nebola predmetom sporu, nevyhovel. Preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, ktorou žalobu zamietol, odvolací súd posúdil ako vecne správne a potvrdil ho. Pokiaľ išlo o nárok uplatnený z titulu nekalej súťaže žalovaného, odvolací súd konštatoval, že žalobca ničím nepreukázal naplnenie troch podmienok, ktoré vymedzuje ustanovenie § 44 Obchodného zákonníka - generálna klauzula nekalosúťažného konania, a to, že ide o konanie v hospodárskej súťaži, že konanie žalovaného bolo v rozpore s dobrými mravmi súťaže a konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť mu ujmu. Z uvedeného dôvodu žalobcovi ani nevznikol nárok na primerané zadostučinenie. Preto aj v tejto časti súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, keď žalobu zamietol.

6. Odvolací súd sa stotožnil s vyčíslením a priznaním odmeny právneho zástupcovi žalovaného súdom prvej inštancie, ktorý v súlade s ust. § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) priznal žalovanému náhradu trov konania, keďže bol v konaní plne úspešný.

7. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., keď úspešnému žalovanému priznal odmenu za jeden úkon právnej pomoci, režijný paušál a DPH (za vyjadrenie k odvolaniu) spolu v sume 350,28 Eur.

8. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 20. októbra 2011.

9. Proti tomuto rozsudku podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) v zákonom stanovenej lehote dovolanie, ktorým napadol oba výroky, t. z. výrok, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej a aj výrok, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o trovách konania dôvodiac poukazom na ust. § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (t. j. že sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť pred ním konať), ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (t. j. že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) a ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (t. j. že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci).

10. Dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, rozhodli nad rámec žaloby, ak rozhodovali o platnosti zmluvy o predaji podniku. Nesprávne právne posúdenie veci súdom videl dovolateľ v tom smere, že väčšina ustanovení v zmluve má dispozitívnu povahu, čo umožňuje stranám odchýliť sa od nich, alebo ich platnosť vzájomnou dohodou vylúčiť. Uviedol, že predmetom zmluvy o predaji podniku v zmysle zákona nie sú jednotlivé práva alebo iné majetkové hodnoty, ale podnik ako celok vymedzený v § 5 Obchodného zákonníka. Tvrdil, že predmetom predaja podniku neboli zmluvy o náhradnej forme závodného stravovania (118 právnych úkonov) a obchodné meno „APETIT“, ako je uvedené v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, ale okrem iných činností uvedených v živnostenskom liste žalobcu aj vybudovaná stravovacia sieť klientov na základe týchto dielčích zmlúv, ktoré tvoria iba administratívnu časť súboru všetkých prevádzaných vecí fungujúceho podniku tvoriacich jeden celok. V prípade uzavretej zmluvy o predaji podniku si chcel byť žalovaný istý, že žalobca ako fyzická osoba, po uskutočnenom predaji podniku žalovanému, nezačne pod identickým obchodným menom, v identickej činnosti, s identickými klientmi v budúcnosti opäť podnikáť. Dodal, že osobitne na uvedení obchodného mena „APETIT“ v predmete zmluvy žalovanému obzvlášť záležalo, aby žalobcovi zabránil, ako svojej konkurencii s dlhoročnou praxou a dobrou povestou, v identickej činnosti hospodárskej súťaže, v budúcnosti podnikáť. Dovolateľ tvrdil, že žalovaný úmyselne odstaviť žalobcu z hospodárskej súťaže, zaviazal ho zrušiť svoje živnostenské oprávnenie, uviesť seba svojim klientom ako právneho nástupcu a zmocnil sa tak jeho celoslovensky vybudovanej siete, celého know-how podnikania v tejto činnosti a v neposlednom rade aj obchodného názvu, nakoľko zmluvné prevádzky boli logom APETIT pri vstupe do prevádzky označené, žalovaný ich prelepil svojim logom a s klientmi žalobcu začal okamžite podnikáť. Ďalej dovolateľ namietal, že došlo k naplneniu skutkovej

podstaty nekalosúťažného konania, ktoré videl dovolateľ v jednostrannom plnení zmluvy žalobcom. Tým žalovaný ako právny nástupca žalobcu vylúčil z hospodárskej súťaže, pričom toto konanie žalovaného bolo v rozpore s dobrými mravmi a žalobcovi privodilo značnú ujmu, a to nielen nezaplatením zmluvnej kúpnej ceny, neuhradením prevzatých záväzkov žalobcu, ale aj poškodením jeho obchodného mena a jeho vyradením z hospodárskej súťaže protiprávnym spôsobom. Predaj podniku a nezaplatenie kúpnej ceny žalovaným znamenalo pre žalobcu hospodársky zánik jeho firmy a skončenie podnikateľskej činnosti. Dovolateľ taktiež nesúhlasil s názorom súdov (prvoinštančného a odvolacieho), že skúmali otázku neplatnosti zmluvy o predaji podniku na námietku žalovaného. Žalobca v súdnom konaní namietal, že súd rozhodol nad rámec žalobného petitu a tiež namietal skutočnosť, že neplatnosti zmluvy sa nemôže dovolávať ten kto ju sám spôsobil. Ďalej dovolateľ nesúhlasil s názorom súdov, že žalovaný uzavrel zmluvu v omyle, že zmluva o predaji podniku vykazuje právne vady a žalovaný v súlade s § 484 ods. 2 Obchodného zákonníka iba využil svoje právo a od zmluvy odstúpil, keďže žalovaný mal v priebehu celého súdneho konania dôvody odstúpenia od zmluvy meniť a až napokon sa odvolával na právne vady, ktoré mali spôsobiť neplatnosť zmluvy. Namietal tiež, že súd prvej inštancie, s ktorým názorom sa stotožnil aj odvolací súd, v rozpore so zákonom akceptoval námietku žalovaného, že podnik nebol prevádzkyschopný. Dovolateľ uviedol, že vybudovaná obchodná sieť žalobcom je nespochybniteľná a okrem obchodnej činnosti, vydavateľskej činnosti a sprostredkovania nehnuteľností, bola hlavnou podnikateľskou činnosťou žalobcu a tvorila vysoko prosperujúci podnik. Dodal, že aj napriek tomu, že súd nie je povinný v zmysle O. s. p. akceptovať v súdnom konaní všetky navrhnuté dôkazy, pre objektívne zistenie skutočností považuje predloženie týchto dôkazov (účtovnej evidencie žalovaného na preukázanie klientov v oblasti sprostredkovania náhradného závodného stravovania) za nevyhnutné. Dovolateľ tiež namietal nedostatočne zistený skutkový stav v súvislosti s výrokom súdu, že zmluvy o náhradnej forme závodného stravovania uzatváral žalobca s reštauráciami a podnikmi, nakoľko uvedené zmluvy, ktoré sa stali podkladom pre evidenciu klientov zapojených do obchodnej siete, uzatvárala v najväčšej miere v r. 1993-1995 ešte právna predchodkyňa žalobcu v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Dovolateľ rovnako namietal odôvodnenie neplatnosti zmlúv z titulu ich nepodpísania oprávnenou osobou a neopečiatkovania. Dodal, že zmluvy medzi klientmi žalobcu a jeho právnej predchodkyne nie sú zásadného významu a dokonca v zmysle Občianskeho ani Obchodného zákonníka si nevyžadujú písomnú formu. Poukázal na odôvodnenie odvolacieho súdu, ktorý sa vo svojom odôvodnení oprel o vyslovenie absolútnej neplatnosti zmluvy o predaji podniku, s ktorým nesúhlasil a uviedol, že predmetná zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti v zmysle § 269 ods. 1 Obchodného zákonníka. Dodal, že vyslovením relatívnej, príp. absolútnej neplatnosti právneho úkonu (zmluvy o predaji podniku) zo strany jednotlivých súdov považuje rozhodnutia za postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rovnako tak aj na nesprávnom právnom posúdení veci. Za pochybenie súdu dovolateľ považoval aj odmietnutie listinného dôkazu, ktorý žalobca navrhol, a to, predloženie žalovaným, resp. prostredníctvom tretej osoby zabezpečenie výpisu z účtu žalovaného, že ku dňu 1. októbru 1995 mal žalovaný dostatok finančných prostriedkov na zaplatenie kúpnej ceny v zmysle uzatvorenej zmluvy o predaji podniku. Podľa dovolateľa súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, rozhodovali nad rámec žaloby, ak rozhodovali o platnosti zmluvy o predaji podniku, pretože žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody v súvislosti s nekalou súťažou žalovaného, určenia neplatnosti a neúčinnosti odstúpenia žalovaného od zmluvy o predaji podniku, zaplatenia kúpnej ceny, náhrady škody spôsobenej nesplnením prevzatých záväzkov a poskytnutia primeraného zadosťučinenia. Aj napriek podaniam žalobcu súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, ustálili petit žaloby nesprávne, čo podľa dovolateľa predstavuje neoprávnený zásah do jeho práv. Uviedol, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade so zákonom a s právnymi predpismi, čím žalobcovi znemožnil uplatniť jeho procesné práva priznané mu právnym poriadkom.

11. Dovolateľ súčasne namietal, že súd v priebehu konania ani neustálil výšku trov konania, a preto považoval rozhodnutie za nepreskúmateľné.

12. Navrhol dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu, ako aj súdu

prvej inštancie považuje za správny a zotrváva na svojej doterajšej právnej argumentácii. Podľa žalovaného zmluva o predaji podniku nebola platne uzavretá, a preto nemohlo dôjsť zo strany žalovaného k odstúpeniu od zmluvy. Uvedená neplatnosť bola spôsobená žalobcom a nie žalovaným. Žalobca nebol majiteľom práv prevádzaných predmetnou zmluvou a jeho postup bol v rozpore s Obchodným zákonníkom. Žalovaný vo vyjadrení poukázal na neplatnosť danej zmluvy aj z dôvodu neexistencie platnej zmluvy o predaji podniku zo dňa 20. apríla 1995 medzi E. M. a žalobcom, ktorý nemohol platne previesť podnik, ďalej z dôvodu neurčitosti v časti predmetu zmluvy - absencii predmetu zmluvy (akéhokoľvek popisu podniku, resp. určitej definície podniku, ktorý mal byť predmetom zmluvy, absencii uvedenia súboru hmotných, osobných alebo nehmotných zložiek podnikania), pre rozpor so zákonom (absentovala podstatná náležitosť zmluvy o predaji podniku, a to záväzok kupujúceho prevziať záväzky predávajúceho súvisiace s podnikom podľa ust. § 476 a § 477 Obchodného zákonníka), ako aj kvôli uvedeniu žalovaného do omylu zo strany žalobcu (v zmysle ust. § 49a Občianskeho zákonníka). Súd potom dospeli k správnejmu záveru, že nakoľko nebola medzi účastníkmi platne uzavretá zmluva o predaji podniku, nemohlo dôjsť ani k odstúpeniu od zmluvy žalovaným. Ak by aj súd pripustil, že zmluva o predaji podniku je platná podľa ust. § 486 ods. 2 Obchodného zákonníka, kupujúci je oprávnený odstúpiť od zmluvy, ak podnik nie je spôsobilý na prevádzku určenú v zmluve a vady včas oznámené sú neodstrániteľné, alebo ich predávajúci neodstráni v dodatočnej primeranej lehote, ktorú mu kupujúci určí. Podľa názoru žalovaného skutkový stav veci bol súdom zistený úplne a súd vykonal všetky navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Žalovaný v žiadnom prípade neprevzal údajných klientov žalobcu a nepokračoval s nimi v podnikaní. Po podpise predmetnej zmluvy žalovaný zistil, že žalobca nevybudoval žiaden fungujúci podnik a žalovaný bol uvedený do omylu, preto došlo hneď po troch dňoch k odstúpeniu od predmetnej zmluvy. Žalovaný poprel existenciu akýchkoľvek nárokov žalobcu voči nemu a odmietol, že by spôsobil žalobcovi nejakú škodu alebo zasiahol do jeho osobnostných alebo iných práv. Žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.)], funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania (§ 470 ods. 4 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

15. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobcu bolo podané dňa 10. novembra 2011, t. j. pred 1. júlom 2016, za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C. s. p., podľa ktorých, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

16. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania, v ktorom procesné podmienky upravujú ust. § 236 a nasl. O. s. p. (I. ÚS 4/2011).

17. Dovolanie v občianskom súdnom konaní je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým môže dovolací súd zasiahnuť do už odvolacím súdom právoplatne nastoleného stavu právnej istoty účastníkov konania o predmete konania. Preto dovolanie neslúži na nápravu akýchkoľvek vád prvoinštančnej alebo druhoínštančnej fázy základného konania, ale len vád, ktorých závažnosť zákonodarcu povýšil nad právnu istotu sporových strán (I. ÚS 35/2013).

18. Dovolanie možno podať, iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone [§ 238 O. s. p. (pokiaľ ide

o rozsudok) a § 239 O. s. p. (pokiaľ ide o uznesenie)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (§ 237 ods. 1 O. s. p.).

19. V predmetnej veci je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v procesnej forme rozsudku. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme je upravená v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p., v zmysle ktorého dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (ods. 1), dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (ods. 2) a dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (ods. 3).

20. Dovolaním je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie (výrok I.), teda nejde o zmeňujúci rozsudok, odvolací súd sa v danej veci neodchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto právnej veci a odvolací súd tiež vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože by išlo o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Vzhľadom na uvedené, dovolanie žalobcu v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. nie je prípustné.

21. V zmysle ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. je odvolací súd povinný prihliadať vždy na procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. Preto sa odvolací súd neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či podané dovolanie je prípustné podľa § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p. Toto zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne v ňom vymenované. O vadu v zmysle tohto ustanovenia ide vtedy, ak: a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení. Rozhodujúci je záver odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

22. Námietky dovolateľa v podanom dovolaní sa prevažne týkajú právneho posúdenia, ďalej dovolateľ namieta nedostatočne zistený skutkový stav veci tým, že súd neprijal žalobcom navrhnutý dôkaz a tiež namieta rozhodnutie súdu nad rámec žaloby (rozhodnutie o neplatnosti zmluvy o predaji podniku). V dovolaní tiež uvádza, že konanie bolo postihnuté vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. teda, že sa postupom súdu účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom. V čom presne, akým postupom súdu, mala byť dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom, dovolateľ bližšie nešpecifikoval. Z obsahu dovolania však vyplýva námetka nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia a tiež námetka, že súdy nepostupovali v súlade so zákonom a s právnymi predpismi, čím žalobcovi znemožnil uplatniť jeho procesné práva priznané mu právnym poriadkom.

23. V tomto smere odvolací súd poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia č. 2 (Zbierka NS SR č. 1/2016), v zmysle ktorého nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť, to však bez ďalšieho neznamená, že nedostatočné (nepreskúmateľné) odôvodnenie rozhodnutia predstavuje dôvod, ktorý zakladá prípustnosť dovolania smerujúceho proti nemu. Pokiaľ sa strana sporu nazdáva, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nepreskúmateľné, má zachované právo namietať túto nesprávnosť v procesne prípustnom opravnom prostriedku. Skutočnosť, že súd svoje rozhodnutie odôvodnil nedostatočne, preto bez ďalšieho neodníma strane sporu možnosť pred

súdom konať. Celkom výnimočne sa v praxi môže vyskytnúť prípad, v ktorom písomné vyhotovenie rozhodnutia nebude obsahovať ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Len v takomto výnimočnom prípade môže uvedená okolnosť zakladať prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo len takto charakterizovaný nedostatok odôvodnenia rozhodnutia môže intenzitou svojich právnych dôsledkov prekročiť rámec tzv. inej vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

24. V prejednávanej veci však dovolaním napadnutý rozsudok vôbec nevykazuje znaky nedostatočného odôvodnenia. Odvolací súd v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p. odôvodnil svoje rozhodnutie (uviedol z akých dôvodov považoval zmluvu o predaji podniku za neplatnú a zaoberal sa námietkami žalobcu). Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že súd sa nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti, objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, čo z napadnutého rozhodnutia zrejmé je.

25. Ďalej dovolací súd konštatuje, že je tiež potrebné súhlasiť s názorom odvolacieho súdu, že v konaní o určenie neplatnosti odstúpenia žalovaného od zmluvy o predaji podniku a zaplata primeraného zadosťučinenia, bol súd oprávnený riešiť otázku (ne)platnosti zmluvy o predaji podniku ako otázku prejudiciálnu (v tomto konaní ju súd skúmal aj na námietku žalovaného), pretože odstúpiť možno len od platnej zmluvy (odstúpenie od neplatnej, a teda neexistujúcej zmluvy je neplatné). Súd preto nerozhodoval nad rámec žalobného petitu. Ďalšou dovolacou námietkou, spočívajúcou v tvrdení, že predmetná zmluva o predaji podniku obsahovala všetky náležitosti v zmysle Obchodného zákonníka, sa taktiež zaoberal odvolací súd. Odvolací súd dôvod absolútnej neplatnosti zmluvy o predaji podniku videl v rozdielnom označení predávajúceho v zmluve o predaji podniku a zmluvách o náhradnej forme stravovania, pričom reagujúc na námietky žalobcu uzavrel, že predmetné zmluvy neuzatváral žalobca a ani subjekt, ktorý má spôsobilosť na právne úkony, t. j. dôvod absolútnej neplatnosti oprel o ust. § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka (podľa ktorého neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony), pričom týmto konštatovaním doplnil dôvody absolútnej neplatnosti, uvádzané v rozhodnutí prvoinštančného súdu. Súd prvej inštancie dôvod neplatnosti vzhliadol v uvedení žalovaného do omylu konaním žalobcu (dôvod neplatnosti podľa § 49a Občianskeho zákonníka), ktoré konanie bolo z tohto dôvodu aj v rozpore s dobrými mravmi (dôvod neplatnosti podľa § 39 Občianskeho zákonníka). Zároveň nárok na primerané zadosťučinenie požadovaný žalobcom titulom nekalosúťažného konania žalovaného nepovažoval za dôvodný pre nepreukázanie podmienok nekalosúťažného konania uvedených v § 44 Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie a takisto aj odvolací súd svoje závery náležite odôvodnili. Dovolací súd (ne)platnosť zmluvy o predaji podniku neposudzoval, pretože uvedený postup prichádza do úvahy len pri procesne prípustnom opravnom prostriedku, pretože pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, na ktorých je rozhodnutie založené, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p) veci prípustnosť dovolania nezakladá. I keď je nesprávne práve posúdenie veci relevantný dovolací dôvod, ktorý má za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, samo osebe nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania (§ 238 O. s. p.), nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. Z tohto dôvodu posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, by prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o takýto prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

26. K námietke o nedostatočne zistenom skutkovom stave veci neprijatím žalobcom navrhnutého dôkazu dovolací súd uvádza, že nevykonanie určitého dôkazu (nevyhovenie návrhu účastníka, aby súd vykonal ten - ktorý dôkaz) môže mať za následok neúplnosť skutkových zistení, vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O. s. p. (viď R 37/1993). Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odhľad možnosti konať pred súdom, pretože je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonával všetky navrhované dôkazy, alebo vykonal iné

dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodit', že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. prípustné (viď R 125/1999, R 6/2000).

27. Vzhľadom na uvedené dovolací súd nemohol konštatovať, že dovolateľovi by bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, dovolací súd dovolateľom namietanú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nezistil a nezistil ani iné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p.

28. Dovolateľom namietaná iná vada konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

29. Dovolateľ napadol rozsudok odvolacieho súdu aj vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o náhrade trov konania (II. výrok). Dovolací súd preto preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu aj v tejto časti.

30. Rozhodnutie o trovách konania má povahu uznesenia, i keď sa o ich náhrade rozhoduje spravidla rozsudkom. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme je upravená v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., avšak podľa § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach, týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením. Vzhľadom na uvedené, dovolanie žalobcu v zmysle § 239 ods. 3 O. s. p. nie je prípustné.

31. Dovolací súd aj v prípade rozhodnutia vydaného v procesnej forme uznesenia je povinný vždy prihliadať na procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p.

32. V zmysle ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. je dovolací súd povinný prihliadať vždy na procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (bližšie viď odsek 21. rozhodnutia), a preto sa dovolací súd neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či podané dovolanie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Dovolací súd však žiadnu vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až f/ O. s. p. nezistil.

33. Dovolateľom namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia z dôvodu, že súd neustálil výšku trov konania, nie je opodstatnená, a teda nepredstavuje vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Dovolací súd konštatuje, že obe rozhodnutia inštančne nižších súdov sú preskúmateľné, keďže odôvodnili svoje rozhodnutia týkajúce sa trov konania v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p., keď súd prvej inštancie priznal žalovanému ich plnú náhradu podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. z dôvodu, že žalovaný bol v konaní plne úspešný. S týmto názorom súdu prvej inštancie sa stotožnil aj odvolací súd a napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. Súd v odôvodnení rozhodnutia uviedli, podľa ktorých ustanovení právneho predpisu a za koľko úkonov právnej služby a v akej výške priznali žalovanému náhradu trov konania spojených s právnym zastúpením, a preto napadnuté rozhodnutie nemožno považovať na nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené.

34. Keďže v danom prípade dovolanie žalobcu nie je v zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. a § 239 ods. 3 O. s. p. prípustné a vada uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (ani žiadna iná procesná vada v zmysle citovaného ustanovenia) zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol.

35. So zreteľom na odmietnutie dovolania, nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

36. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 251 C. s. p. tak, že nárok na ich náhradu voči žalobcovi má žalovaný ako úspešná strana sporu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p).

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.